

2. Кобелева Т.О. Формування показників комплаєнс-безпеки держави та підприємства. *Механізми управління соціо-еколого-економічною безпекою держави*: колективна монографія / Л.М. Черчик, Н.В. Коленда та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.М. Черчик. Луцьк: Терен, 2019. С. 193-208.

3. Зіненко К.А., Кобелева Т.О. Складові економічної безпеки будівельного підприємства. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін*: зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф. (27 жовтня 2022 р.) / орг. ком.: Н. Канцедал [та ін.]; Полтав. держ. аграрний ун-т. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 1174-1176.

4. Зіненко К.А., Кобелева Т.О. Методичний підхід до комплексного оцінювання економічної безпеки будівельного підприємства. *Сучасні технології менеджменту*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 21 жовтня 2022 р. / відп. ред. Л. Черчик. Луцьк: ВНУ ім. Л. Українки, 2022. С. 71-74. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/60200>

5. Зіненко К.А., Кобелева Т.О. Система індикаторів оцінки економічної безпеки будівельного підприємства. *Інноваційна модернізація економіки України в умовах сворійтеграційних процесів*: матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 15-16 листопада 2022 р. / орг. ком.: О.І. Маслак [та ін.]; Кременчуг. нац. ун-т ім. М. Остроградського [та ін.]. Електрон. текст. дані. Кременчуг, 2022. С. 376-379.

6. Перерва П.Г., Борзенко В.І., Кобелева Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с.

7. Pererva P.G., Kocziszky G., Szakaly D., Veres Somosi M. (2012). Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668.

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Котко К.Ю., здобувачка вищої освіти*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Наукові дослідження свідчать про потенційну важливість розвитку зеленого туризму у контексті економічного зростання регіонів, що сприяє забезпеченню їх стабільності та розв'язанню соціально-економічних проблем. Зелений туризм ідентифікується як ключовий каталізатор туристичного розвитку в Україні.

---

* Науковий керівник – Мерчанський В.В., к.е.н., доцент

Проблематикою аспектів розвитку зеленого туризму в Україні займалися вітчизняні науковці: В.І. Биркович [1], О.Ю. Дмитрук [2], В.К. Збарський [3], Р.Б. Кожухівська [4], Н.В. Чуйко, В.В. Мерчанський, К.Г. Храпач [5] та інші.

Дослідники стверджують, що зелений туризм – це унікальний спосіб відпочинку у приватних сільських або фермерських господарствах. Цей вид відпочинку дозволяє використовувати майно та трудові ресурси місцевих жителів та взаємодію з природно-рекреаційними особливостями місцевості, а також оцінює культурну, історичну та етнографічну спадщину регіону [2].

Науковець В.І. Биркович у своєму дослідженні дає визначення зеленому туризму, як виду подорожей також відомий як екотуризм або сільський туризм, яка ставить за мету взаємодію з природним середовищем та місцевою культурою. Зелений туризм часто включає в себе відвідування рекреаційних зон відпочинку, взаємодію з місцевим населенням та підтримку місцевих господарств [1].

В.К. Збарський зазначає, що необхідність розвитку зеленого туризму в Україні випливає з його здатності вирішувати ряд ключових проблем розвитку сільських територій. Зокрема, цей вид туризму сприяє розширенню можливостей зайнятості та забезпечує отримання додаткових доходів мешканцями сільських районів. Відзначається також підвищенням життєвого рівня сільського населення, відновленням трудового потенціалу, реалізацією продукції власних підсобних господарств та використанням селянських осель. Крім того, сприяє поліпшенню інфраструктури туристичних послуг та популяризації культурної спадщини сільського середовища [3, с. 126].

Зелений туризм в першу чергу сприяє покращенню умов і якості життя на селі, розширює можливості зайнятості для місцевого населення, забезпечуючи додатковий дохід жителям сіл та селищ. Збільшення потоку туристів сприяє розвитку малого підприємництва та приватної ініціативи, вдосконаленню інфраструктури сільських територій. Основною каталізуючою силою для стрімкого розвитку зеленого туризму стає стрімкий ріст попиту на відпочинок у природному середовищі [2].

Зелений туризм, як унікальна форма подорожей, не лише передбачає відпочинок у сільському будинку, але й відкриває можливість насолоджуватися різноманіттям рослинного та тваринного світу. Він сприяє поглибленню знань про традиції конкретного

регіону та відчуттю гармонії між людиною і природою. На території України зелений туризм відкриває шанс не лише відпочивати, але й усвідомлено досліджувати та долучатися до природного оточення. Основу зеленого туризму становить сам селянин та його побут, він вітає гостей у своїй оселі, де містянин може спостерігати за сільськогосподарським виробництвом, адже тут можна дізнатися, як приготувати, наприклад сиро-молочні та ковбасні вироби, а також познайомитися з тим, як вирощуються сільськогосподарські тварини: корови, вівці, свині та ін. Творчі люди і ремісники можуть відкрити для себе майстерність різних ремісників, адже тут можна побачити, як виготовляється дерев'яний або ж глиняний посуд. Іноземці також можуть відкривати для себе особливості національних традицій та культури зеленого туризму в Україні.

Отже, зелений туризм став популярним напрямком для тих, хто шукає природну красу, тишу та самотність. Зелені туристичні маршрути отримують підтримку для привертання уваги до природних багатств України. Основним негативним аспектом є недостатнє або неефективне управління туризмом, яке може призвести до перевантаження деяких областей, а також до порушень екологічних та культурних стандартів. Для ефективного розвитку зеленого туризму в Україні важливо приділяти увагу цим проблемам та впроваджувати стратегії для їх управління та зменшення впливу на природні об'єкти.

Література:

1. Биркович В.І. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України. *Стратегічні пріоритети*. 2008. № 1(6). С. 138-143.
2. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2004. 192 с.
3. Збарський В.К. Сільський зелений туризм як форма малого підприємництва сільського населення. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2020. № 1(41). С. 125-131.
4. Кожухівська Р.Б. Туризм в Україні: стан, фактори та перспектива розвитку. *Інноваційна економіка*. 2012. Вип. 29. С. 43-49. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/kozhuhivska.htm (дата звернення: 02.03.2024).
5. Чуйко Н.В., Мерчанський В.В., Храпач К.Г. Сільський зелений туризм в Україні. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації». С. 216-218 URL: <https://zenodo.org/records/7669235> (дата звернення: 01.03.2024).